

## บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มบทบาทของสมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย (ส.ท.ท.) ในฐานะองค์กรกลางของเทศบาลให้เป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาข้อมูลสารสนเทศการคลังของเทศบาล โดยเน้นให้ผู้บริหารเทศบาลใช้ข้อมูลสารสนเทศด้านการคลังเป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการและกำหนดนโยบายด้านการคลัง จนก่อให้เกิดวัฒนธรรมองค์กรในการสร้างและการใช้ข้อมูลสารสนเทศการคลังอย่างสม่ำเสมอ และเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการจัดทำฐานข้อมูลของเทศบาล และของ ส.ท.ท. ในภาพรวมต่อไป

ในการดำเนินการโครงการนำร่องเพื่อพัฒนาสารสนเทศการคลังของเทศบาล คณะวิจัยได้ใช้วิธีวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research) โดยเน้นความร่วมมือ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการปฏิบัติการร่วมกันระหว่างนักวิจัย ผู้แทน ส.ท.ท. ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่เทศบาลที่เข้าร่วมโครงการ โดยคณะวิจัย และส.ท.ท. ได้คัดเลือกเทศบาลระดับนคร 5 แห่งจาก 5 ภูมิภาคเป็นเทศบาลนำร่อง ได้แก่ เทศบาลนครปากเกร็ด หาดใหญ่ ลำปาง ราชอง และขอนแก่น และเลือกเทศบาลนครปากเกร็ดและหาดใหญ่เป็นเทศบาลนำร่องต้นแบบ เพื่อพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ด้านการคลัง โดยเป็นเครื่องมือขนาดเล็ก ใช้โปรแกรม Excel Spreadsheet และเลือกใช้ข้อมูลที่เป็นได้แก่ รายได้ รายจ่าย หนี้สินและเงินสะสม จากงบแสดงฐานะการเงินประจำปีของเทศบาล โดยแบ่งเป็นส่วนการจัดเก็บข้อมูล หรือการจัดทำฐานข้อมูล และส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลและการจัดทำรายงานผลการวิเคราะห์ด้านการคลัง เพื่อเป็นเครื่องมือสำหรับผู้บริหารใช้ประกอบการตัดสินใจในเชิงนโยบาย

## **Abstract**

The purpose of this study is to increase the role of the Municipal League of Thailand (MLT) as a central organization to improve the municipal fiscal management information system by encouraging municipal administrators to use the fiscal information as a guide to form public management and design an efficient fiscal policy. This would eventually change the organizational culture of municipalities to an information-based organization.

In order to execute the pilot project, the research team employs the method of participatory action research which is a form of experimental research that focuses on the participation, knowledge exchange and practice between the researchers, MLT and local government officials. The research team and MLT selected five cities (Thesaban Nakhon) from five regions in Thailand to be included in the study. The five cities are Pakkret Municipality, Hatyai Municipality, Lampang Municipality, Rayong Municipality and Khonkaen Municipality. In the final step, the research team selected Pakkret Municipality and Hatyai Municipality to be prototype municipalities in the pilot project. The research team decided to help the pilot municipalities develop a tool that can be used for analyzing the fiscal data. The tool is developed using Excel Spreadsheet and includes only necessary data obtained from municipal balance sheet such as revenues, expenditures, debt and accumulated savings. The spreadsheet is divided into two parts which are (1) fiscal database and (2) data analysis and executive report which would be helpful for policy decision making.